

E Rut

Le Elimelechskri famelija andro Moab

¹ Andre oda časos, sar o sudci vladñinenas andre Judsko, avla andre odi phuv bari bokh. Akor jekh manuŝ ila peskra romña the peskre duje čhaven a geła het andral o Betlehem te bešel andre moabiko phuv sar cudzincos

² a ode ačhiła te dživel. Ov pes vičinelas Elimelech a sas andral e famelija Efrat andral o judsko foros Betlehem. Leskri romñi pes vičinelas Noemi a leskre duj čhave pes vičinenas Machlon the Kiljon.

³ Palis o Elimelech muła a leskri romñi e Noemi ačhiła korkori peskre duje čhavenca.

⁴ On peske ile romñen Moabčanken la Orpa the la Rut. Paloda ode bešenaz vaj deŝ berŝ

⁵ a palis sodujdžene o Machlon the o Kiljon mule a e Noemi ačhiła korkori bi o čhave the bi o rom.

E Rut the e Noemi džan pale andro Betlehem

⁶ Akor e Noemi peske phenda, hoj džala het peskre borijenca andral e moabiko phuv, bo pes došunda, hoj o RAJ pes pale visarda ke peskre manuŝa a diña len maro.

⁷ Avke peskre duje borijenca odgeła andral e moabiko phuv, kaj bešenaz, a džanas pale le dromeha andre judsko phuv.

⁸ Palis phenda e Noemi peskre duje borijenge: „Džan sodujdžeña pale khere ke peskre daja. Mi el o RAJ jileskro ke tumende avke, sar tumen

sanas ke ma the ke tumare roma, save imar mule.

⁹ Mi del tumenge o RAJ, hoj tumenge te arakhen avre romen, hoj mištes tumenge lenca te dživen andre lengre khera!“

Ale sar len čumidła, chudle igen zorales te rovel

¹⁰ a phende lake: „Amen kamas te džal tuha andre tiro narodos!“

¹¹ Ale e Noemi phendā: „Džan pale khere, čhajale mire! Soske manca avena? Gondolinen tumenge, hoj mek man ena čhave, so ena tumare roma?“

¹² Džan pale khere, čhajale mire, me imar som igen phuri. Našti imar džav romeste! A kajte oda ulahas avke, hoj mek adi rat geľomas pale romeste a ulahas man čhave,

¹³ či tumen užardanas, medik barilehas avri? Soske tumen te zlikeren a te na džan pale romeste? Na, čhajale mire! Miri dukh hiňi bareder sar tumari, bo o RAJ pre ma domukła baro pharipen.“

¹⁴ No on chudle pale te rovel. Paľis e Orpa čumidła la sasa a visarda pes pale, ale e Rut ačhila paš late.

¹⁵ Akor e Noemi phendā: „Dikh, e Orpa geľa pale ke peskre manuša the ke peskre devľa. Dža the tu pal late!“

¹⁶ Ale e Rut phendā: „Preačh imar mange te vakerel, hoj tut te omukav a te džav tutar het! Kaj tu džaha, ode the me džava, a kaj tu bešeha, ode the me bešava. Tiro narodos ela miro narodos a tiro Del ela the miro Del.“

17 Ode, kaj mereha tu, kamav the me te merel a ode kamav te el parundi. Mi marel man zorales o RAJ, te domukava, hoj man tutar te odlel vareso! Ča o meriben man tutar šaj odlel.“

18 Sar dikhla e Noemi, hoj e Rut laha the avke kamelas te džal, preachiła la te prevakerel.

19 Avke džanas jekhetane dži andro foros Betlehem. Sar doavle andro Betlehem, savore manuša andral oda foroš avle ke lende a o džuvla phučenas: „Hin oda čačes e Noemi?“

20 „Ma vičinen man imar Noemi*,“ phenda lenge. „Vičinen man Mara†! Bo o Nekzoraleder Del mange kerđa bari dukh andre miro džživipen.

21 Sar adarik odgełom, sas man savoro, ale akana man o RAJ andā pale a nane man nič. Soske man vičinen Noemi, te o Nekzoraleder Del pes mandar visarda a domukla pre ma e bibach?“

22 Avke avla pale e Noemi andral e Moabiko phuv peskra boraha la Rutaha, savi sas Moabčanka. Avle andro Betlehem akor, sar pes chudelas te skidel upre o jačmeņis.

2

E Rut pre mała le Boaziskri

1 Andro Betlehem sas jekh baro manuš, savo sas barvalo, a vičinelas pes Boaz. Ov sas famelija la Noemakre romeske le Elimelechoske.

2 E Moabčanka e Rut phenda la Noemake: „Muk man te džal pre mała te skidel upre

---

* **1:20** Oda hin: bachtalı. † **1:20** Oda hin: kirko.

o jačmeňis pal varekaste, ko mange oda domukela.“

E Noemi lake odphendā: „Dža, čhaje miri!“

³ Avke e Rut geľa pre maľa ke ola, ko kiden upre o klasi. No ačhila pes, hoj ov chudňa te kidel pre odi sera la malakri, so sas le Boaziskri, savo sas e famelija le Elimelechoskri.

⁴ Akor avľa o Boaz andral o Betlehem a phendā peskre manušenge: „O RAJ tumenca!“

A on odphende: „O RAJ tut mi požehňinel!“

⁵ O Boaz phučľa olestar, ko lidžalas le robotňiken: „Kaskri hiňi kadi terňi džuvľi?“

⁶ Oda sluhās odphendā: „Kadi džuvľi hiňi andral e moabiko phuv, oj avľa pale la Noemaha.

⁷ Phučľa mandar: ‚Šaj skidav upre o klasi, so ačhel pal o manuša, save keren pre maľa?‘ Avľa sig tosara a akorestar ačhel pro pindre a kerel. Ča ajci so peske sikra geľa te bešel andro ciňocis.“

⁸ Akor prevakerďa o Boaz ke Rut: „Šun man, čhaje miri! Ma dža te kidel upre o klasi pre aver maľa aňi ma dža adarik het. Ale liker tut mire služobňičkendar.

⁹ Dikh, pre savi maľa keren, a dža pal lende. Phendom mire sluhenge, hoj tut te den smirom. Te aveha smedno, dža te pijel paňi andral o džbani, so pherdžarde o sluhi.“

¹⁰ Akor e Rut bandiľa le mujeha pre phuv anglal leste a phendā leske: „Soske sal ke ma ajso lačho a zaačhes vaš ma, kajte som cudzinka?“

¹¹ O Boaz odphendā: „Phende mange avri savoro, so kerdal prekal tiri sasuj, sar tuke muľa o rom a sar omukľal le dades the la da the e phuv

tire narodoskri a avľal mařkar o manuřa, saven angloda na prindzarehas.

¹² Mi poŕehňinel tut o RAJ, o Del le Izraeloskro, vař oda, so kerdal. Mi del tut o RAJ, ke savo tut avľal te garuvel, bari odmena.“

¹³ Oj leske odphenda: „Palikerav tuke, raja miro, hoj řal ke mande lačhejileskro. Pořeřindal man a řukares mança vakerdal, tira sluřobňiškaha, kajte me man nařti rachinav aňi pař jekh lendar.“

¹⁴ Palis, sar gele te chal, phenda lake o Boaz: „Av te chal amenca. Le tuke sikra maro a močin tuke les andre omačka.“ A sar peske beřla pař leskre robotňika, o Boaz la diňa peko zrnos. Oj čala čales a mek lake the ačhiľa.

¹⁵ Palis uřtiľa a geľa pale te kidel o klasi. O Boaz phenda peskre sluhenge: „Muken la te kidel upre o klasi mařkar o snopi a ma zaačhaven la.

¹⁶ A mek ař andral o snopi cirden avri o klasi a čhiven len pre phuv, hoj peske len oj te kidel. Ma phenen lake nič.“

¹⁷ E Rut kidelas o klasi dži rači, a řar len řuřarelas, kidňa upre vaj deř kili jačmeňis.

¹⁸ Akor geľa andro foros te sikavel la sasake, keci kidňa upre. Diňa la the le chabenestar, so lake ačhiľa.

¹⁹ E sasuj latar phučľa: „Khatar kada kidňal? Pre savi maľa kerehas adadžives buči? Mi el bachtalo oda, ko sas ajsjo lačo ke tu!“

Avke e Rut phenda avri la sasake, ke kaste kerelas buči, a phenda: „Oda muřř, ke savo keravas adadžives buči, pes vičinel Boaz.“

²⁰ Akor e Noemi phenda peskra borake: „O RAJ, savo na bisterel aňi pro džide, aňi pro

mule, mi požehñinel le Boaz!“ A mek phendã: „Oda murš hino amenge famelija. Ov hino jekh olendar, kas hin pravos te cinel avri amaro dedictvos.“

²¹ Palis e Rut lake phendã: „O Boaz mange mek phendã, hoj šaj man likerav leskre sluhendar, medik na kidena upre savoro, so hin leskro.“

²² E Noemi phendã peskra borake: „Mištes hin, čhaje miri, hoj šaj kides le služobničkenca pre leskri maľa, bo ode tuke ñiko na kerela ñič nalačo.“

²³ Avke pes e Rut likerelas paš o Boaziskre služobnički, medik na preačhile te kidel upre o jačmeñis a palis the e pšeñica. Calo kada časos bešelas ke peskri sasuj.

3

E Noemi del godi la Rut

¹ Jekh džives lake phendã e sasuj Noemi: „Čhaje miri, imar hin časos, hoj tuke te rodav varesavo kher, hoj tuke te el mištes.

² Dikh, oda Boaz, saveskre čhajenca salas, hino amari famelija. O Boaz džal adi rat pre maľa te prekidel o jačmeñis.

³ Šun, so kereha akana! Thov (omor) tut a muk pre peste parfumos. Uri pre peste nekfeder gada a palis džã ode, kaj pes prekidel o jačmeñis paš e maľa. Ale le Boaziske tut na de te dikhel, medik na preačhela te chal the te pijel!

⁴ Sar ov džala te pašlol, dodžan tut, kaj pašlol. Džã a odučhar leske e lepeda pal o pindre a

pašluj peske paš leskre pindre. Ov tuke phenela, so palis te kerel.“

⁵ E Rut lake odphenda: „Kerava savoro, so mange phenda.“

⁶ Akor gela pre mala a kerda savoro, so lake phenda e sasuj Noemi.

⁷ Sar o Boaz chała the piła, sas andre lachi dzeka. Ode, kaj sas o jačmeňis pre kopa, gela peske te pašlol. Akor e Rut cichones džalas ke leste, odučarda e lepeda pal leskre pindre a pašliła peske ode.

⁸ Pal jepaš rat pes prekerda o Boaz a sar pes obdikhła, jekhvareste dikhła te pašlol paš peskre pindre varesava džuvla.

⁹ Ov latar phučła: „Ko tu sal?“

„Me som tiri služka e Rut,“ odphenda leske. „Vašoda, hoj mange sal famelija, so mange hin igen pašes, a hin tut pravos man te cinel avri, mangav tut, ochraňin man*.“

¹⁰ Ov lake odphenda: „Čhaje miri, mi požehňinel tut o RAJ. Akana presikađal mek bareder pačiv sar odi pačiv, so presikađal tira sasake. Bo na geľal ko terne čhave, aňi ko čore aňi ko barvale.

¹¹ Akana tut ma dara, čhaje miri! Kerava tuke savoro, so mangehas. Bo savore manuša, save bešen andre kada foros, džanen, hoj sal lachi džuvli.

¹² Hin oda čačipen, hoj som la famelijatar, so tut majinel te cinel avri. Ale mek hin aver manuš, savo hin pašeder famelija, sar som me.

---

* **3:9** E hebrejiko čhib: Rozker pre ma o agor tire plašfostar.

13 Adi rat ačh te sovel kade. Tosara dikhaha, či oda manuš tut kamela te cinel avri. Te kamela, mi kerel oda. Ale te na kamela, dav tut lav, avke sar o RAJ dživel, hoj kerava oda me. Pašlúv tuke kade dži tosara.“

14 Avke e Rut pašlolas paš leskre pindre dži tosara. Uštila tosara mek sigeder, sar vidňisalolas, bo o Boaz phenda: „Ňiko pes te na dodžanel, hoj e džuvli sas rači pre maľa.“

15 A mek phenda: „An o plaštos, so hin pre tu, a liker les.“ Oj les likerelas a o Boaz andre čhida vaj biš (20) kili jačmeňis a thoda lake pro dumo. Palis geľa pale andro foros.

16 Sar e Rut avľa ke sasuj, oj latar phučľa: „Sar doperal, čhaje miri?“

Avke lake savoro vakerďa avri, so prekal late o Boaz kerďa,

17 a mek phenda: „Kala biš kili man diňa a phenda mange: ‚Našti džas het ča avke ke tiri sasuj bijal ņisoste.‘ “

18 Palis e Noemi phenda: „Čhaje miri, akana mek liker avri, medik tut na dodžaneha, sar oda savoro doperela. Bo na ela les smirom, medik na dokerela adadžives savoro.“

4

O Boaz cinel avri la Rut

1 O Boaz geľa andre brana le foroskri a ode peske bešľa. Akor odarik predžalas oda murš, pal savo o Boaz lake vakerelas a sas leske famelija. Ov leske phenda: „Av kade a beš tuke.“ Ov avľa a bešľa peske.

² Akor peske o Boaz kidňa avri deše foroskre vodcendar a phendā lenge: „Bešen tumenge kade tele.“ A on peske bešle.

³ Avke o Boaz phendā ole manušeske andral e famelija: „Odi Noemi, savi avla pale andral e moabiko phuv, kamel te bikenel oda kotor la maľakro, savo sas le Elimelechoskro.

⁴ Me mange phendom, hoj tu pal ada majines te džanel. Vašoda kalen švedken vičindom, hoj tuke te phenav, hoj te cines odi maľa. Te la kames te cinel, cin la, a te na, ta phen mange. Me džanav, hoj tut hin ešebno pravos te cinel odi maľa. Me som pal tu.“

„Cinava!“ phendā oda manuš.

⁵ Ale o Boaz leske phendā: „Mek oda džives, sar cineha odi maľa la Noematar, mušineha la Moabčanka la Rut peske te lel romňake pal o rom, savo lake muľa, a mušineha mek te likerel o nav pal lakro ešebno rom. Sar tut laha ela čavoro, o dedictvos pal lakro rom mušinel a ačhel leske.“

⁶ Akor oda manuš phendā: „Te hin oda avke, me la našti cinav prekal peste, bo na ela mištes mire dedictvoha. Tuke phenav: Te kames, cin la tu!“

⁷ Varekana kerenas avke andro Izrael, sar cinenas vaj čerinenas maškar peste vareso, hoj jekh murš čivelas tele e sandalka a delas avreske. Oleha sikavenas, hoj pes dovakerde.

⁸ Avke oda manuš phendā le Boaziske: „Cin tuke la.“ A čhiđa tele e sandalka.

⁹ Sar ov ada kerđa, o Boaz phendā ole švedkenge, save lidžanas o foros, the savore

manušenge: „Adadžives savore dikhlan, hoj la Noematar cindom savoro, so sas le Elimelechoskro, le Kiljonoskro the le Machlonoskro.

¹⁰ Kaleha mange ilom la Moabčanka la Rut, savi sas e romňi le Machlonoskri, hoj te likerav o nav the o d'edictvos oleske, savo muľa, a hoj pes te na bisterel pre leskro nav andre kada foros. Adadžives tumen san oleske savore švedki!“

¹¹ Androda o vodci the savore manuša andral o foros phende: „Amen sam o švedki. Mi del o RAJ, hoj odi romňi, savi džala andre tiro kher, te el ajsi sar e Rachel the e Leja, save dine le Izrael but čhaven! Te aves baro andre tiro kmeňos Efrat! Mi džanel sako pal tiro nav andro Betlehem!“

¹² O čhave, save tut o RAJ dela kala romňatar, mi en sar o kmeňos le Perecoškro, savo sas o čhavo la Tamarakro the le Judaskro.“

¹³ Avke peske o Boaz ila la Rut a oj ačhila leskri romňi. Sar pes zgele, o RAJ diňa, hoj te ačhel khabňi, a uliľa lake muršoro.

¹⁴ Akor o džuvľa phende la Noemake: „Mi el barardo o RAJ, savo tut adadžives diňa čhavořes, savo tut dodikhela*! Mi del o RAJ, hoj leskro nav pes furt te leperel andro Izrael.

¹⁵ Ov tuke obdžidarela o jilo a likerela tut dži ke tiro phuripen. Andā les pro svetos tiri bori, savi tut kamel. Oj tuke hiňi feder, sar te tut ulahas eřta čhave!“

¹⁶ E Noemi igen kamelas le čhavořes, ila les pro vasta a bararelas les avri.

¹⁷ O džuvľa, save bešenās paš e Noemi, dine le čhavořes nav Obed a phenenas: „La Noemake

---

* **4:14** E hebrejiko čhib: o vikupitelis

uľiľa muršoro.“ O Obed sas dad le Izajoske a o Izaj sas dad le Davidoske.

Le Perecoskro rodokmeños

¹⁸ Kada hin le Perecoskro rodokmeños: O Perec sas dad le Checronoske,

¹⁹ o Checron sas dad le Ramoske, o Ram le Aminadaboske,

²⁰ o Aminadab le Nachšonoske, o Nachšon le Salmonoske,

²¹ o Salmon le Boaziske, o Boaz le Obedoske,

²² o Obed le Izajoske a o Izaj sas dad le Davidoske.

**Le Devleskero Lav Andre Romaňi Čhib,
Slovensko 2022**
**Romani, Carpathian: Le Devleskero Lav Andre
Romaňi Čhib 2022 (New Testament+)**

copyright © 2019 The Word for the World International and The Word
for the World Slovakia

Language: Romanes (Romani, Carpathian)

Contributor: Eastern European Mission

Eastern Slovak Romani Bible

The Word for the World International

Eastern Slovak Romani belongs to the larger cluster of dialects designated 'Carpathian Romani.' The Roma people of Slovakia and the Czech Republic can read and understand the printed text. The audio is also understood by Roma in parts of Poland, Ukraine, and Romania.

Audio of the New Testament is available and that of the Old Testament is expected by the end of 2023.

The text and audio are accessible on YouVersion, Bible.com, Biblia.sk, Bible.is, <https://romani.global.bible>; etc. A standalone app can be downloaded from GooglePlay: search for E Biblia Andre Romani Chib.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 15 Apr 2023

fb4d190f-4308-5aa8-bddb-58d53f07d849